

INHOUDSTAFEL

VOORWOORD

INLEIDING

HOOFDSTUK I. ONTSTAAN VAN DE CEL VOOR FINANCIËLE INFORMATIEVERWERKING

A. INTERNATIONAAL KADER EN VERGELIJKEND RECHT

1. De eerste internationale teksten

2. Centrale meldpunten: modellen

2.1 Soort gemelde informatie

2.2 Type misdrijf waaruit de witwasgelden voortvloeien

2.3 Aard van de centrale dienst die instaat voor de verwerking van de inlichtingen

B. BELGISCHE WETGEVING

1. Het strafbaar stellen van het witwassen van geld en artikel 505 van het Stafwetboek

1.1 De dader van het misdrijf

1.2 Het voorwerp van het misdrijf

1.3 Het moreel bestanddeel van het misdrijf

1.4 De aard van het misdrijf

1.5 De bestraffing van het misdrijf

2. De voorkoming van het witwassen van geld en de wet van 11 januari 1993

2.1 Het toepassingsgebied ratione personae

2.1.1. Financiële sector in de ruime zin van het woord (artikel 2)

2.1.2. Uitbreiding naar niet-financiële beroepen en ondernemingen (artikel 2 en artikel 2bis)

2.1.3. Verdere uitbreiding naar niet-financiële beroepen en ondernemingen: advocaten, handelaars in diamanten en verzekeringstussenpersonen

2.2 Toepassingsgebied ratione materiae

2.2.1. Begrip witwassen (artikel 3)

2.2.2. Beperkende opsomming van de onderliggende misdrijven

2.2.2.1. Omgangstaal

2.2.2.2. Algemeen criterium van ernst

2.2.2.3. Uitbreiding van het toepassingsgebied ratione materiae

2.2.3. Toepasselijke misdrijven: begrip

2.2.3.1. Terrorisme

2.2.3.2. Georganiseerde misdaad

2.2.3.3. Illegale drughandel

2.2.3.4. Illegale handel in goederen en koopwaren

2.2.3.5. Fraude ten nadele van de financiële belangen van de Europese Unie

2.2.3.6. Ernstige en georganiseerde fiscale fraude

2.2.3.7. Omkoping van openbare ambtenaren

2.2.3.8. Beursmisdrijf en onwettig openbaar aantrekken van spaargelden

2.2.3.9. Financiële oplichting

2.2.3.10. Bedrieglijke bankbreuk

2.3. Rol van de financiële sector en de niet-financiële beroepen

- 2.3.1 Vereenzelviging van de cliënten (artikel 4 tot 6 van de wet van 11 januari 1993)
 - 2.3.1.1. Gewone cliënten (artikel 4, eerste lid)
 - 2.3.1.2. Gelegenheidscliënten (artikel 4, tweede lid)
 - 2.3.1.3. Economische begunstigde (artikel 5)
 - 2.3.1.4. Identificatieplicht en casino's (artikel 5bis)
 - 2.3.1.5. Uitzonderingen op de identificatieverplichting (artikel 6)
 - 2.3.1.6. Hoe vereenzelvigen? (artikel 4)
 - 2.3.1.7. Identificatie op afstand
- 2.3.2 Bewaarplicht (artikel 7)
- 2.3.3 Plicht tot waakzaamheid
 - 2.3.3.1. Schriftelijk verslag over elke ongebruikelijke verrichting (artikel 8)
 - 2.3.3.2. Vorming van het personeel en interne procedures (artikel 9)
- 2.3.4 Aanwijzing van een verantwoordelijke (artikel 10)
- 2.3.5 Girale betalingsverplichting (artikel 10bis)
 - 2.3.5.1. Betaling enkel door middel van cheque of overschrijving
 - 2.3.5.2. Vermelding van het nummer van de financiële rekening
 - 2.3.5.3. Verbod tot betaling in contanten voor roerende goederen ter waarde van 15.000 EUR of meer

2.4. Rol van de controle- of toezichthoudende overheden en de tuchtoverheden (artikel 21 en 21)

HOOFDSTUK II. STATUUT, OPDRACHTEN, ORGANISATIE EN WERKING VAN DE CEL VOOR FINANCIËLE INFORMATIEVERWERKING

A. EEN ONAFHANKELIJKE ADMINISTRATIEVE OVERHEID MET RECHTSPERSOONLIJKHEID

1. De keuze voor een administratieve overheid

2. Waarborgen voor de onafhankelijkheid van de Cel

3. Een overheid met rechtspersoonlijkheid

4. De begroting van de Cel

B. OPDRACHTEN VAN DE CEL

1. De wijzen van melding aan de Cel: de ontvangst van de informatie

1.1 Melding van het vermoeden van witwassen van geld door de ondernemingen en personen die aan de wet zijn onderworpen

- 1.1.1. De ondernemingen en personen bedoeld in artikel 2
- 1.1.2. De personen bedoeld in artikel 2bis, 1° tot 4°
- 1.1.3. De casino's

1.2 Informatieverstrekking door de controle-, toezichthoudende en tuchtoverheden

1.3 Informatiewinning door een buitenlands meldpunt in het kader van een wederzijdse samenwerking

2. De bevragsbevoegdheid van de Cel: centralisatie en onderzoek van de informatie

2.1 Bevraging van de ondernemingen en personen bedoeld in de artikelen 2 en 2bis, 5°

2.2 Bevraging van de personen bedoeld in artikel 2bis, 1° tot 4°

2.3 Bevraging van de politiediensten

2.4 Bevraging van de administratieve diensten van de Staat

2.5 Bevraging van buitenlandse meldpunten in het kader van een wederzijdse samenwerking

2.6 Bevraging van het centraal bureau voor fraudebestrijding van de Europese Unie

2.7 Toegang van de Cel tot het Rijksregister en tot het Centraal Strafregister

3. Het beroepsgeheim van de Cel en het beheer van de inlichtingen ten aanzien van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer

3.1 Het versterkt beroepsgeheim van de Cel

3.2 Afwijkingen van het gemeen recht op de verwerking van persoonsgegevens

4. Ernstige aanwijzingen van de Cel en doormelding aan het parket

4.1 Voorwaarden voor doormelding aan het parket

4.2 Gebruik van de doorgemelde informatie door de gerechtelijke overheden

5. Adviesbevoegdheden van de Cel in normatieve aangelegenheden

5.1 Valutaverrichtingen

5.2 Verrichtingen uitgevoerd in de casino's

5.3 Tegenmaatregelen ten aanzien van niet-meewerkende landen en gebieden

5.4. Uitzonderingen op de identificatieverplichting (de lege ferenda)

6. Controle-opdracht van de Cel

7. Andere opdrachten inzake voorlichting en vorming

C. ORGANISATIE EN WERKING VAN DE CEL

1. Samenstelling en structuur van de Cel

1.1. De leden van de Cel

1.2. Het secretariaat van de Cel

2. De besluitvorming

3. Behandeling van een melding van verdachte verrichting

4. De terugkoppeling van informatie naar de meldende ondernemingen en personen

4.1. De terugkoppeling van algemene informatie

4.2. De terugkoppeling van zaakgerichte informatie

5. De toelichtingsnota's

6. De veiligheid van de melders

6.1. Gedragsregels van de Cel ter bescherming van de veiligheid van de melders

6.2. De wetgeving betreffende de bescherming van getuigen

HOOFDSTUK III. INTERNATIONALE SAMENWERKING

A. MULTILATERALE SAMENWERKING

1. De Financiële Actiegroep (FAG)

1.1 De veertig Aanbevelingen

1.1.1. Een internationaal kader in de strijd tegen het witwassen

1.1.2. Herziening van de veertig Aanbevelingen

1.1.3. De auto-evaluatie en de wederzijdse evaluatieprocedure

1.2 Opdracht en doelstellingen van de FAG

- 1.2.1. Wereldwijde verspreiding van de antiwitwasboodschap
- 1.2.2. Waken over de naleving van de veertig Aanbevelingen in de FA G lidstaten
- 1.2.3. De tendenzen en tegenmaatregelen onderzoeken inzake witwassen: typologie-oefening

1.3 Niet-meewerkende landen en gebieden**1.4 De financiering van het terrorisme****2. De Europese Unie**

- 2.1. De Europese richtlijn van 10 juni 1991
- 2.2. De werkzaamheden van het Contactcomité
- 2.3. De richtlijn van 4 december 2001 tot wijziging van de richtlijn van 10 juni 1991
- 2.4. Europese Raad Justitie en Binnenlandse Zaken
- 2.5. Het PHARE project
- 2.6. Europol

3. De Egmont Groep**3.1 Algemeen – oprichting – lidmaatschap****3.2 Werkgroepen**

- 3.2.1. De juridische werkgroep
- 3.2.2. De werkgroep Technologie
- 3.2.3. De werkgroep Opleiding/Communicatie
- 3.2.4. De werkgroep Bijstand

3.3 Het Egmont Comité**3.4 Secretariaat****3.5 Andere activiteiten****3.6 Internationale uitstraling****4. De Raad van Europa****5. De Verenigde Naties****6. Internationaal Muntfonds en Wereldbank****7. Interpol****B. BILATERALE SAMENWERKING****HOOFDSTUK V. RESULTATEN EN TYPOLOGIEËN****A. DE RESULTATEN VAN DE WERKZAAMHEDEN VAN DE CEL****1. Kerncijfers****2. Meldingsplichtige instellingen en personen****3. Verrichtingen****4. Onderliggende criminaliteitsvormen****B. TYPOLOGIEËN****1. Terrorisme****1.1 Algemeen****1.2 De doorgemelde dossiers in verband met terrorisme**

- 1.2.1. Financiële verrichtingen uitgevoerd door niet-ingezetenen
- 1.2.2. Het inschakelen van een stroman
- 1.2.3. Financiering van terrorisme via illegale activiteiten
- 1.2.4. Financiering van het terrorisme via legale activiteiten
- 1.2.5. Tussenkomst van landen of gebieden die verdacht worden van banden met het terrorisme
- 1.2.6. Tussenkomst van financiële instellingen die verdacht worden van banden met het terrorisme

2. Georganiseerde misdaad

2.1 Algemeen

2.2 De witwasmethodes

- 2.2.1. Het gebruik van offshorecentra en schermvennootschappen
- 2.2.2. Verrichtingen in casino's
- 2.2.3. Vastgoedbeleggingen

3. Illegale drughandel

3.1 Algemeen

3.2 Manuele wisselverrichtingen met banden met drughandel

3.3 De verrichtingen in het tweede en derde witwasstadium

4. Illegale handel in goederen en koopwaren

4.1 Algemeen

4.2 De verrichtingen

- 4.2.1. De inbrengverrichtingen
- 4.2.2. De circulatieverrichtingen
- 4.2.3. De investeringsverrichtingen

5. Mensenhandel, exploitatie van prostitutie en handel in clandestiene werkkrachten

5.1 Algemeen

5.2 Netwerken van prostitutie en mensenhandel

- 5.2.1. De Ecuadoraanse en Dominicaanse netwerken
- 5.2.2. Het Albanese netwerk

5.3 Handel in clandestiene werkkrachten

6. Illegale handel in hormonen

7. Fraude ten nadele van de financiële belangen van de Europese Unie

8. Ernstige en georganiseerde fiscale fraude waarbij ingewikkelde mechanismen of procédés van internationale omvang worden aangewend

8.1 Algemeen

8.2 De dossiers die verband houden met de BTW-fraude van het carousel-type

- 8.2.1. Gebruik van schermvennootschappen
- 8.2.2. Gebruik van stromannen en beoefenaars van niet-financiële beroepen
- 8.2.3. Gebruik van doorsluisrekeningen
- 8.2.4. Gevoelige sectoren
- 8.2.5. Andere vaststellingen

8.3 Ernstige en georganiseerde fiscale fraude van internationale omvang

9. Omkoping van ambtenaren

10. Beursmisdrijven

11. Onwettig openbaar aantrekken van spaargelden

12. Financiële oplichting

13. Diefstal of afpersing met geweld of bedreiging

14. Bedrieglijke bankbreuk

15. Besluit

HOOFDSTUK V. GERECHTELIJKE OPVOLGING EN RECHTSPRAAK

A. GERECHTELIJKE OPVOLGING

1. Het “trechter”-effect: doorgemelde, geseponeerde en beslechte dossiers
2. Relevantie van de kwalificatie van de feiten door de Cel
3. Motivering van de uitgesproken veroordelingen
4. Type veroordeling uitgesproken door de hoven en rechtbanken

B. RECHTSPRAAK

1. Aard van het misdrijf: ogenblikkelijk of voortdurend?

2. Basismisdrijf waaruit de vermogensvoordelen voortkomen

3. Het moreel bestanddeel van het misdrijf

4. Het vonnis van de correctionele rechtbank van Gent van 10 januari 1996

4.1 Ontoelaatbaarheid van de tussenkomst van de Cel

4.2 Schending van de rechten van verdediging

5. De autonomie van het witwassen als misdrijf

6. De verbeurdverklaring

6.1 Toepasselijke wetsbepalingen

6.2 In beslag genomen bedragen

6.3 Over de dubbele verbeurdverklaring

6.4 Verbeurdverklaring uitgesproken ten aanzien van derden

7. Vrijspraken

8. Typologische ontleding van vonnissen en arresten

BESLUIT**Bijlage 1**

Lijst van de toelichtingsnota's van de Cel voor financiële informatieverwerking

Bijlage 2

Wet- en verordeningsteksten in verband met het witwassen van geld

Bijlage 3

Wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld

Bijlage 4

Bibliografische aanwijzingen
